

نقش مبلمان شهری در آرامش شهروندان (نمونه موردی: پارک کوثر شیروان)

عبدالرضا نورانی مقدم

کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری

چکیده

یکی از مهمترین برنامه‌های مدیریت شهری در شهرهای امروزی ایجاد آرامش برای شهروندان است و یکی از گزینه‌های مورد استقبال شهروندان پارک‌های شهری است. مبلمان شهری یکی از مهمترین عواملی است که می‌تواند در جذب شهروندان برای استراحت و ایجاد آرامش مؤثر باشد. هدف اصلی از این پژوهش نقش مبلمان شهری در آرامش شهروندان با تأکید بر پارک کوثر شیروان است. روش انجام این پژوهش، توصیفی-تحلیلی است. حجم جامعه نمونه پژوهش حاضر، ۳۸۵ نفر از ساکنان شهر شیروان می‌باشند که پرسشنامه‌ای محقق ساخته بین آنان توزیع گردیده است. اطلاعات به دست آمده با استفاده از نرم افزار Spss و تحلیل‌هایی مانند آزمون خی دو انجام شده است. نتایج نشان می‌دهد که کیفیت مبلمان (طراحی، مکان یابی و گزینش) به همراه کیفیت فضایی حاصل از آن تأثیر مستقیمی در جذب شهروندان برای استراحت و ایجاد آرامش دارد و شهروندان ساکن در شیروان از مبلمان شهری مورد استفاده در فضای سبز پارک‌ها رضایت دارند و این به معنی آرامش شهروندان از مبلمان موجود است.

واژه‌های کلیدی: آرامش، مبلمان شهری، شهروندان، شیروان

۱- مقدمه

گسترش روز افزون شهرها به ویژه شهرهای بزرگ در جهان سوم، موجب تشدید عوارض منفی توسعه شهری از جمله توسعه افقی شهرها، تخریب محیط زیست و فضای سبز، آلودگی هوا، آلودگی صوتی، ترافیک، ناراحتی‌های روحی- روانی، سیما و منظر شهری نامناسب، ناامنی و کاهش تعاملات اجتماعی و... شده است. مجموعه‌ای از این عوامل دل مشغولیهای اندیشمندان، برنامه ریزان، مدیران و به طور کلی انسان امروزی را به بار آورده است. از این رو انسان معاصر، در تکاپوی برگشت به زمین سبز و آسمان آبی گذشتگان خود و زیباسازی فضای زندگی، تقلیل فشارهای روحی و جسمی زندگی شهری، گذران اوقات فراغت و بهبود روابط اجتماعی در پی تجدید ارتباط انسان و طبیعت برآمد. موضوع ارتباط با طبیعت و حفظ محیط‌های طبیعی درون شهری راهبردهای متفاوتی را منجر شده است. یکی از مهمترین این راهبردها توسعه پایدار شهری می‌باشد که جنبشهای نوین شهرسازی شامل جنبش نوع سنت گرایی، جنبش بازسازی محیط زیست شهری و جنبش پارک سازی را باعث شده است (اخوت و تقوایی، ۱۳۸۷: ۲۳). ایجاد و گسترش پارک‌های شهری از جمله راهکارهای ارائه شده توسط این جنبشها بوده است. پارک‌ها به عنوان عمده‌ترین فضای سبز شهری در دسترس عموم بوده و از محدود مکان‌هایی هستند که انسان می‌تواند هیجانانگیز و فشارهای روحی و روانی خود را در آنجا تخلیه کرده و به آرامش برسد. این فضاها می‌توانند نقش بسیار مهمی در زندگی اجتماعی و مرادفات فرهنگی شهرنشینان (سلطانی، ۱۳۸۶: ۴۸) و مشارکت پذیری شهروندان و بالا بردن ضریب هویت شهری داشته باشند. این فضاها برای عموم درگذران اوقات فراغت، گردهمایی‌های اجتماعی و فرهنگی و مصاحبت با دوستان استفاده می‌گردند (سعید نیا، ۱۳۷۹: ۳۲). نکته قابل تأمل این است که تصور این که با صرف مکان‌یابی و احداث یک سری پارک، می‌توان خوشبین به جذب شهروندان و حل برخی از مشکلات آن‌ها بود، تصوری باطلی است. یک بوستان شهری باید طوری طراحی شود که نیازهای همه اقشار، سنین و گروه‌های مختلف اجتماعی را متناسب با زمانی که در آن حضور دارند (که معمولاً بین ۱ تا ۵ ساعت است) تأمین کند. این کار باید به گونه‌ای باشد که گذران این چند ساعت علاوه بر ایجاد احساس خوشایند و خاطره آمیز، موجب تقویت و تعمیق رفتارها و هنجارهای اجتماعی- فرهنگی شود. در غیر این صورت فضای بوستانها با آن که ممکن است سرسبز و زیبا باشند، اما اثر وجودی آنها در نهایت به جدایی، احساس خستگی، تکرار و سرگردانی بیانجامد. (سیامکی، ۱۳۸۷: ۹۹). در مجموع می‌توان گفت: بهترین پارک‌ها آنهایی هستند که به نیازهای اجتماعی- فرهنگی و روحی و روانی گروه‌های مختلف سنی و جنسی توجه کنند و فضایی جذاب، مطلوب و متنوع برای آنها فراهم نمایند. به مقوله ایمنی به عنوان عامل مهم و موثر در جذابیت پارک‌ها توجه کنند و امنیت اجتماعی را برای مراجعین تأمین نمایند. (محمدی و همکاران، ۱۳۸۶: ۹۹-۹۸). آنچه مسلم است، مبلمان پارک‌ها به دلیل ماهیت و گستردگی کارایی خود، می‌تواند در صورت رعایت عوامل لازم، تحقق بسیاری از ویژگی‌های یک پارک مناسب و خوب را به ارمغان آورند. این عناصر از ابتدایی‌ترین امکانات لازم برای تجهیز پارک‌ها و از عناصر اصلی کامل کننده این فضاها محسوب می‌شوند. این گونه تجهیزات شامل عناصری می‌شود که اولاً فضای پارکها مکان‌یابی شده و کارکرد عمومی داشته و ثانیاً وجود آنها در پارک‌های شهری نیازی از نیازهای عمومی شهروندان را تأمین می‌کند. طراحی و تولید آگاهانه و علمی مبلمان پارک‌ها جدای از ایجاد محیطی مطلوب، متنوع و متناسب با نیازهای مردم، عملکردی سودمند به پارک‌ها بخشیده و در هویت بخشیدن به کل فضا نیز اثرگذار می‌باشد. هماهنگی و تناسب مبلمان با محیط پارک‌ها، نه تنها از اغتشاش و شلوغی محیط جلوگیری می‌کند بلکه به ایجاد حس آرامش در بیننده کمک می‌کند، و زیبایی و جلوه خاصی نیز به محیط می‌بخشد. (پیرموره و دیگران، ۱۳۷۳: ۱۳). در سال‌های اخیر در ایران با توجه به افزایش جمعیت و بالا رفتن کمیت در تولید مبلمان پارکی، کیفیت آنها بسیار پایین آمده و بیشتر الگوها به صورت کپی برداری ضعیف و ناقص از نمونه‌های خارجی بوده است و مسئولین نیز به دلایل مالی متأسفانه بیشتر از کیفیت، به کمیت و پایین بودن هزینه‌ها توجه می‌کنند. این مسائل باعث شده تا پارک‌ها با انبوهی از وسایل و مصنوعات زشت و غیر استاندارد انباشته شوند و یک شلوغی و سر درگمی در بازدیدکنندگان پارک‌ها به وجود آورد که معمولاً برای تمدید قوا و استفاده از زیبایی‌ها و طبیعت به پارک‌ها می‌آیند. در نهایت تمامی این مسائل در مدت زمان، نه چندان طولانی اثرات منفی ذهنی بر روی استفاده کنندگان بر جای خواهد گذاشت. که از نتایج آن می‌توان به افزایش نارضایتی شهروندان، کاهش قدرت

زمان ماندگاری در پارک‌ها، عدم رغبت و تمایل استفاده مجدد از این فضاها، نارضایتی از مدیران و مسئولان، عدم تمایل به مشارکت شهری و مواردی از این قبیل اشاره کرد (عامل بافنده، ۱۳۸۹: ۳). لذا با توجه به این عوامل باید توجه ویژه نسبت به توسعه کمی و کیفی فضای سبز را در شیروان در نظر گرفت. در این راستا عوامل چندگانه‌ای ممکن است در بهبود سطح کیفی فضای سبز شهری دخیل باشند و انجام کارهای پژوهشی و تدوین ضوابط و مقررات در این زمینه می‌تواند در بهبود کیفیت بیشتر مبلمان پارک کوثر شیروان مؤثر واقع شود. بنابراین با توجه به مطالبی که در بالا ذکر گردید تمرکز این تحقیق نقش مبلمان شهری در آرامش شهروندان با تأکید بر پارک کوثر شیروان می‌باشد.

۲- پیشینه تحقیق

سید رضا مرتضایی در سال ۱۳۷۹ در مقاله‌ای تحت عنوان "طراحی مبلمان برای خیابان" در ماهنامه شهرداری‌ها به بررسی ضوابط طراحی و مکان‌یابی مبلمان شهری پرداخته است. نتیجه این‌که نویسنده بیان می‌کند که هیچ تناسبی بین نیاز شهروندان با مبلمان خیابان‌ها وجود ندارد. احمد سعید نیا در سال ۱۳۷۹ در مجموعه کتاب‌های سبز شهرداری جلد دوازدهم تحت عنوان "طراحی فضاها و مبلمان شهری" به ضوابط طراحی کف پوش‌ها، طراحی و مکان‌یابی گلدان‌های شهری، ظرف‌های زباله، شیرهای آتش نشانی و... و در نهایت به فضاها و مبلمان شهری مختص معلولین اشاره نموده است. غلامپور در سال ۱۳۷۹ در مقاله‌ای تحت عنوان "معیارهای ارزیابی و انتخاب مبلمان شهری" به چند معیار در انتخاب مبلمان از جمله رنگ، بافت، شکل، اتصالات و... در طراحی شهری اشاره کرده است و به این نتیجه رسیده که می‌توان با ارائه راهکارهایی جهت ایجاد شرایط مناسب محیطی برای شهروندان به حفظ آرامش و آسایش و رفاه آنها کمک کرد. خدابخشی در سال ۱۳۸۲ در مقاله‌ای تحت عنوان "نگاهی به مبلمان شهری و فضاها در کشورهای دیگر" به بررسی نحوه پراکندگی مبلمان شهری در برخی کشورهای پیشرفته پرداخته و به این نتیجه رسیده است که در کشورهای پیشرفته به مبلمان شهری در تمام زمینه‌ها توجه می‌کنند و حتی این مبلمان با توجه به نیاز شهروندان طراحی می‌شود. موسوی فریدنی در سال ۱۳۸۲ در پژوهشی تحت عنوان "تندیس‌های اصفهان" به بررسی تندیس‌ها و اهمیت آنها در سطح شهر اصفهان پرداخته و به این نتیجه رسیده که عناصر و مبلمان این تندیس‌ها فاقد نشانه‌های تجسمی، عدم استفاده از شخصیت‌ها و عدم توجه کافی به مهندسی اجتماعی در طراحی می‌باشد. زنگی‌آبادی و تبریزی در سال ۱۳۸۳ مقاله‌ای تحت عنوان "تحلیل فضایی مبلمان شهری محدوده گردشگری بخش مرکزی اصفهان" به بررسی تراکم و مطابقت مبلمان شهری با نیاز شهروندان در محدوده مورد نظر پرداخته‌اند و به این نتیجه رسیده‌اند که هم تراکم مبلمان نامتعادل است و هم مبلمان با نیاز شهروندان مطابقت ندارد. حسینیون در سال ۱۳۸۱، در مقاله‌ای با عنوان "سطل زباله عنصر زیست محیطی مبلمان شهری" به مکان‌یابی و طراحی سطل‌های زباله از لحاظ زیست محیطی و بهداشتی پرداخته است. لحمیان و همکاران در سال ۱۳۹۳، در مقاله‌ای با عنوان "نقش مبلمان شهری در توسعه گردشگری" در شهر ساری به این نتیجه رسیدند که بین مبلمان شهری و توسعه گردشگری در این شهر رابطه معناداری وجود دارد. لذا ضرورت سرمایه‌گذاری در راستای بهبود مبلمان شهری در این شهر به چشم می‌خورد. اسلامی‌راد و قاسمی در سال ۱۳۹۰، در مقاله‌ای با عنوان "نقش و مبلمان شهری در ساماندهی و زیباسازی فضاها" گردشگری شهری" به این نتیجه رسیدند که طی چند سال اخیر برای نخستین بار در ایران در مورد اجزای مبلمان شهری ضوابطی تعیین شده که هدف آن نظم بخشی به مدیریت و نصب برخی از موارد مبلمان شهری و زیباسازی بوده است. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که با وجود قوانین و ضوابط مبلمان شهری، متأسفانه این معیارها و ضوابط در ساماندهی و زیباسازی فضاها گردشگری شهری کمتر مورد توجه و اجرای مسئولین شهرهای توریستی و تفریحی قرار گرفته است.

۳- روش تحقیق

روش تحقیق در این پژوهش توصیفی-تحلیلی و پیمایشی بوده است. جمع‌آوری اطلاعات از منابع کتابخانه‌ای (همچون کتاب‌ها، مقاله‌ها و آمار نامه‌ها) و جمع‌آوری نظرات مردم از طریق پرسشنامه (محقق ساخته) استفاده شده است.

جامعه آماری در این پژوهش ساکنان شهر شیروان می‌باشند. روش نمونه‌گیری نمونه‌گیری تصادفی می‌باشد. برای محاسبه حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده است، با ضریب اطمینان ۹۵ درصد، حجم نمونه برای پرسشگری از این جامعه ۳۵۱ نفر محاسبه شده است.

$$n = \frac{\frac{t^2 pq}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} (\frac{t^2 pq}{d^2} - 1)}$$

فرمول کوکران:

N- حجم نمونه جامعه مورد مطالعه

t- اندازه متغیر در توزیع طبیعی

P- درصد توزیع صفت در جامعه

q- درصد افرادی که فاقد آن صفت هستند

d- تفاضل نسبت واقعی صفت در جامعه

اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه با استفاده از نرم افزار Spss و پس از بررسی نرمال بودن داده‌ها با تست‌های آمار توصیفی مانند میانگین، انحراف معیار و درصدهای فراوانی و همچنین تست‌های آمار استنباطی نظیر خی دو محاسبه شده است.

۴- مبانی نظری تحقیق

۴-۱- مفهوم مبلمان شهری و تاریخچه آن

اثاث، جمع اثاث به معنای وسایل و لوازم زندگی است و اثاثیه، صورت غلط ولی مصطلحی است از اثاثه، تجهیزات، جمع تجهیز، در مفهوم آراستن و بسیج کردن و بیشتر به وسایل و ساز و برگ نظامی اطلاق می‌شود. مبلمان واژه‌ای فرانسوی به معنای مجموعه اثاثه و دکوراسیون یک محل می‌باشد (مشیری، ۱۳۷۱: ۳۹). مبلمان شهری به معنای مجموعه وسیعی از وسایل، اشیاء، دستگاه‌ها، نمادها و عناصری گفته می‌شود که چون در شهر و خیابان و در کل فضای باز نصب شده‌اند و استفاده عمومی دارند، به این اصطلاح معروف شده‌اند (مرتضایی، ۱۳۸۲: ۲۰). مبلمان شهری تمام عناصری را شامل می‌شود که اولاً در فضاهای باز شهری مکان یابی شده و کارکرد عمومی دارند و ثانیاً وجود آنها در فضای شهری نیازی از نیازهای عمومی شهروندان را تأمین می‌کند. حذف مبلمان شهری از اندام شهری و یا نامناسب بودن آنها می‌تواند زمینه ساز ناکارایی و اختلال در عملکرد نظام شهری شود و نیازهای متعدد را بی پاسخ بگذارد (آگشته، ۱۳۷۹: ۷۹). به تعبیر دیگر عناصری مانند نیمکت‌ها، ایستگاه‌های اتوبوس، علائم، منابع نوری، صندوق‌های پستی، سطل‌های زباله، گلجای و... که برای راحتی آسایش و زیبایی بیشتر، ارائه اطلاعات، کنترل حرکت، ایجاد امنیت و رفاه کاربران در فضاهای شهری قرارداد شده‌اند مبلمان شهری نام دارند (زنگی آبادی و تبریزی، ۱۳۸۳: ۶-۵). اثاثه (مبلمان) خیابان، وسایل و تجهیزاتی است که در خیابانها گذاشته می‌شوند، نظیر تیرهای چراغ برق، چراغ‌های راهنما، پارکومتر، نیمکت، مجسمه، صندوق پست، سطل زباله و باجه تلفن و جزو آن (سازمان طرح تهیه آیین نامه، ۱۳۷۴: ۸۴). اثاثیه شهری به تجهیزاتی از قبیل: تابلو، صندوق پست، ستون تبلیغات، پست مخابرات، صندوق خدمات، چراغ راهنمایی، کیوسک تلفن، پست برق، آبخوری، سطل زباله، و همچنین درختان و پوشش گیاهی گفته می‌شود (توسلی، ۱۳۷۶: ۳۳). بنابراین مبلمان شهری در مقیاس فراتر، مبلمانی است که در واحدهای مسکونی جنبه کاملاً کارکردی داشته و جهت برطرف نمودن نیاز ساکنین مورد استفاده قرار می‌گیرد و می‌تواند موجب زیبایی فضای سکونت نیز گردد از این رو در مقیاس کلان تردد سطح شهر نیز مبلمان شهری از چنین ویژگی با اهمیت بیشتری برخوردار است.

انقلاب صنعتی به همراه پیامدهایش در نیمه دوم قرن هجدهم و نیمه اول قرن نوزدهم، چهره زندگی مردم را به ویژه در انگلستان دچار تحول کرد. افزایش تولید ماشینی، اختراع ماشین بخار، توسعه کشاورزی، رشد کارخانه‌ها، گسترش صنعت نساجی، دگرگونی‌های سیاسی، زندگی شهری و اصلاحات اساسی در نظام اجتماعی و سیاسی جوامع، پیامدهای پرشتاب این تحول بودند. در گذر از این برهه تاریخی هر عنصری تأثیری را به خود پذیرفت. در قرن نوزدهم به ویژه هنگام فرمانروایی ناپلئون سوم فرانسه پارک عمومی در محیط شهری قرار گرفت. انواع تسهیلات و تجهیزات شهری در این تفرجگاه برای عموم در نظر گرفته شده بود و استفاده از گیاهان در فضاهای شهری که نتیجه مستقیم بازسازی شهری بود در نیمه دوم قرن نوزدهم افزایش یافت

(مرتضایی، ۱۳۷۶: ۱۹). در پاریس شهردار شهر هوسمان بر هماهنگی کف‌سازی خیابان‌ها، بدنه نماها و مبلمان شهری توجه بسیار داشت (افشار نادری و نصیر اسلامی، ۱۳۷۵: ۵۶). سیستم روشنایی نیز به طور محسوسی بهبود یافت (افشارنادری و نصیر اسلامی، ۱۳۷۵: ۴۵). در نخستین سالهای قرن بیستم مدرنیسم موجب تغییر چهره خیابانها، فضاها و عناصر تشکیل دهنده آنها شد. به طور مثال شهرها در مقابل تجاوز وسایل نقلیه برای حفاظت پیاده‌ها از سیستم‌های حفاظتی مانند میله‌های فلزی و نرده‌های یکپارچه‌کمک‌گرفت اند (قنبری، ۱۳۸۹: ۲۶). وجود انواع تندیس‌های سنگی از پادشاهان و نمادهای دین زرتشتی، نشستگاهها، لوح‌های سنگی، گلجای‌ها و انواع آبنماها در زمان حکومت هخامنشی در ایران، نمایانگر قدمت طولانی مبلمان شهری در ایران است. براساس شواهد تاریخی، به کارگیری آب به صورت جهنده (فواره) و استفاده از انواع طرحها در این زمینه نخستین بار در ایران باستان به اجرا درآمده و سپس به سایرکشورها راه یافته است. در دوران بعد از اسلام نیز هر زمان که حکومت مقتدری بر سرکار بوده تجلی اقتدار آن در شکوه شهرها به نمایش درآمده است. به عنوان مثال در معماری اسلامی دوران صفویه همواره خانه‌های ایرانی دارای الگوی سکوی خصوصی در کوچه و خیابان بودند (الکساندر، ۱۳۸۱: ۴۲۵). بعضی از این عناصر هم ریشه در باورهای مذهبی مردم داشته است. مانند سقاخانه‌ها (آبخوری امروزی)، که در تمام نقاط شهر دیده می‌شدند. متأسفانه بعد از انقراض حکومت صفویان دولت مرکزی قدرتمندی بر ایران حکومت نکرد و کشور از این زمان به بعد، به خصوص در زمان قاجاریه که همزمان با اوج پیشرفت صنعتی در اروپا بود، دچار آشفتگی و نابسامانی فراوان و رکود شدید در زمینه‌های مختلف همچون مسائل و عناصر شهری گردید، به طوری که فرصتی برای تعبیه عناصر و مبلمان شهری فراهم نشد. کشف و اختراع بعضی از عناصر مانند برق و تلفن در خارج از مرزهای ایران، ضعف اقتصادی و درگیریهای سیاسی و داخلی، انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی در سالهای بعد نیز مزید بر علت شدند تا کشور با وجود داشتن سابقه درخشان و مثال زدنی در طراحی و برنامه‌ریزی شهری و عناصر آن به دلیل موارد مذکور، از قافله عقب مانده و تا به امروز به استثنای حرکت‌های پراکنده در بعضی از شهرهای کشور، در زمینه برنامه‌ریزی شهری و تجهیزات آن از جمله مبلمان شهری و به خصوص المان شهری دنباله‌روی کشورهای پیشرفته باشد (زنگی آبادی و تبریزی، ۱۳۸۹: ۴۸-۴۷).

۴-۲- انواع مبلمان شهری

بسیاری از عناصر به کار رفته در یک فضای شهری سابقه‌ای به قدمت تمدن بشری دارند. از جمله این عناصر می‌توان به انواع سرپناه‌ها و نشستگاه‌ها اشاره کرد. برخی دیگر از این عناصر به طور مشخص معلول ابداع یا اختراعی تاریخی هستند. به عنوان مثال نیاز به تلفن همگانی در مکانهای عمومی پس از ظهور تلفن و فراگیری آن در اروپا و سایر نقاط دنیا شکل گرفت. همچنین پست و مراسلات دیگر، گرچه از راههای مختلف و از گذشته‌های دور متداول بوده‌اند ولی صندوق‌های پست نتیجه مستقیم توسعه فناوری و گسترش شهرها و رشد جمعیت بوده است. در زیر به برخی از انواع مبلمان شهری اشاره می‌کنیم.

۱- نیمکت: نشستگاه‌ها در شهرها مکان‌هایی هستند برای میانسالان و سالخوردگان تا درد دل‌های خود را در برابر آفتاب زمستانی یا زیر سایه تابستانی درختان با هم سن و سالان خویش رد و بدل کنند. بهترین مکان است برای دانش آموز و دانشجوی اهل مطالعه، منظر مناسبی است برای آنان که آرزوها و برنامه‌های زندگی مشترک آینده را مرور می‌کنند و یک موضع استراتژیک برای مادران است تا ضمن زیر نظر داشتن فرزندان خود با دوست جدیدشان صحبت کنند و شاید استراحتگاهی باشد برای پاهای خسته فروشنده‌ای دوره گرد. (مرتضایی، ۱۳۸۲: ۴۹).

۲- تندیس‌ها و نمادهای شهری: نمادها و تندیس‌ها معمولاً بیانگر بازتاب هنری خاطرات انسان‌ها، حوادث، اعتقادات و... هستند. این عناصر شهری در برخی موارد به عنوان یک سمبل فرهنگی- اجتماعی مطرح بوده و سیمای انسانی دارند. (رئال یا واقعی) و در موارد دیگر نمایانگر اندیشه‌های طراح خود می‌باشند.

۳- سطل‌های زباله: ظروف زباله در واقع یکی از پرکاربردترین مبلمان شهری به حساب می‌آیند. این ظروف و سطل‌ها باید به تعداد زیاد در دسترس باشند و احتیاج به محافظت مداوم نداشته باشند و در واقع در دسترس بودن و وفور این سطل‌های زباله نقش مهمی در پاکیزگی شهرها و محله‌های شهری دارد.

۴- آبنماها، آبفشان‌ها و فواره‌ها: حوضچه‌ها یا حوضه‌های کم عمق که اغلب در آنها فواره‌های متعدد و چراغ‌های رنگین تعبیه می‌شود به آبنما معروف هستند. استفاده از آب در شهرها به هریک از صور مختلف، خود به نحوی در متعادل کردن درجه حرارات موثر است. مجموعه این عوامل از یکنواختی و خشکی می‌کاهد.

۵- منابع نوری: در بسیاری از مراکز شهری به خصوص در مراکزی که افراد به میزان امنیت بیشتری نسبت به دیگر مراکز احتیاج دارند مانند پارک‌ها و مراکز خرید و دیگر مراکز عمومی باید از تعداد بیشتری از چراغ روشنایی در خیابان‌ها و مکان‌های فوق استفاده شود.

۶- گلجای (گلدان‌های شهری): گلجای‌ها از اجزای اصلی زیباسازی در مناظر خیابانی به شمار می‌آیند و در مجموعه‌ای هماهنگ با سایر مبلمان، دید بصری مطلوبی ایجاد می‌نمایند. در عین حال می‌توان از این عناصر جهت ایجاد مانع، حائل یا تعدیل آثار ناشی از آن شیب نیز استفاده نمود.

۷- سایه‌بان‌ها و باجه‌ها: باجه به محفظه‌ای گفته می‌شود که در اماکن عمومی قرار داده می‌شود و شخص یا اشخاص فروشنده کالا یا ارائه دهنده اطلاعات در آن حالت ایستاده یا نشسته به مراجعان خدمت رسانی می‌کنند. سایه‌بان‌ها نیز در جلوگیری از تابش نور آفتاب و محفوظ بودن فضاها در مقابل عوامل جوی طراحی و جانمایی می‌شوند.

۸- تابلوها

۹- آبخوری‌ها

۱۰- صندوق‌های پست

۱۱- ایستگاه‌های اتوبوس و... (محمد نژاد، ۱۳۸۷: ۱۴).

۴-۳- نقش پارک‌ها و فضای سبز در ایجاد آرامش

منظور از آرامش، راحتی فکر، خیال و روان آدمی است و یکی از مکان‌هایی که این امکان را هر چند به مدت کوتاه برای فرد به وجود می‌آورد پارک‌های شهری است. پارک‌ها سرشار از رنگ‌های متنوع هستند، اما رنگ سبز در آنها حاکمیت دارد. رنگ سبز از نظر روانشناسی اصولاً رنگ آرام بخشی است و می‌تواند فضای شهرها را از نظر روانی برای انبوه مردمی که در مراکز انسانی تجمع کرده‌اند قابل تحمل تر نماید. وقتی یک فرد به پارک روی می‌آورد و درختان سرسبز و گل‌های زیبا و رنگارنگ را می‌بیند و صدای آب و ترنم پرنده‌ها را می‌شنود لحظه‌های دلپذیری برای او فراهم می‌شود و او را به آرامش می‌رساند. امروزه ثابت شده است که بعضی از درختان با ترشح ماده‌ای به نام "فیتونسید" یک حالت آرامش و خلسه در انسان به وجود می‌آورند. بنابراین فضای سبز در ایجاد تعادل عصبی انسان نقش عمده‌ای را ایفا می‌کند (پارسا، ۱۳۷۴: ۵۲). عامل مهم دیگری که به ایجاد آرامش در پارک و فضای سبز کمک می‌کند، حضور روانی رنگ‌ها می‌باشد. روانشناسی و فیزیولوژی رنگ‌ها و تأثیر آنها به حالت‌های روانی افراد از مباحث بسیار جالب و مهم به شمار می‌رود. هر رنگی به مقتضای خاصیت خود اثری بر روان انسان دارد که با رفتارهای اجتماعی و روانی او مرتبط است. احتمالاً رنگ‌های سیاه و سفید اولین رنگ‌هایی بوده‌اند که برای انسان اولیه مفهوم واضح‌تری داشته‌اند. زیرا گردش شب و روز هر کدام به ترتیب تداعی کننده استراحت و فعالیت به شمار می‌آمدند. بعد انسان به وجود رنگ‌ها پی برد و آنها را در زندگی خود وارد کرد. عمل تشخیص رنگ‌ها توسط بخش تعلیم دیده مغز صورت می‌گیرد. و یک ارتباط سه جانبه بین رنگ، انسان و طبیعت وجود دارد که هر اندازه این ارتباط متعادل تر و مناسب‌تر باشد، از لحاظ روانی برای انسان مفیدتر خواهد بود. انسان عصر حاضر به علت مسائل شهرنشینی و دنیای ماشینی و صنعتی، بیش از هر زمان دیگری در فشار شدید عصبی و روانی است. علاوه بر این، بسیاری از بناها، ساختمان‌ها و میدان‌ها که بدون رعایت شرایط روانی افراد بنا شده‌اند، باعث خستگی روحی انسان می‌شوند. یکی از ساده‌ترین راه‌های بازگرداندن آرامش به انسان استفاده از رنگ‌های مناسب در مبلمان شهری است. علاوه بر این در طراحی مبلمان شهری به خصوص مبلمان پارک‌ها، باید ارسال پیام برای شهروندان با توجه به زبان و شیوه خصیصه‌های فرهنگی و هویت هر جامعه باشد، تا برای شهروندان قابل لمس‌تر بوده و ارتباط بصری ایجاد کند و همچنین در طراحی مبلمان شهری آرامش شهروندان، حائز اهمیت است و این که این طراحی چگونه و در

چه مکان‌هایی، با توجه به آرامش شهروندان جامعه طراحی شوند، خود نگرشی مهم برای آیت‌هایی است که ما در طراحی مبلمان شهری انتخاب می‌کنیم. در این راستا می‌توان به مبلمان شهرها و پارک‌ها اشاره کرد که نقش موثری در آرامش شهروندان داشته و باید طوری طراحی شوند که خوانایی آنها از سوی شهروندان و هماهنگی طرح آنها با وقایع و اتفاقات آن مکان سازگاری داشته باشند و این مستلزم آن است که به نقاطی از قبیل ایست‌ها و مکث‌ها، گذرها، آمد و شدهای جمعیتی توجه داشته باشیم تا آرامش شهروندان را فراهم کنیم. امروزه در سراسر جهان، طراحی محیط و مبلمان شهری در حیطه آرامش جامعه و شهروند می‌باشد و در کشور ما نیز طراحی مبلمان شهری حول محور باورها، دیدها و فرهنگ جامعه و آرامش و آسایش ماست. در واقع طراحی مبلمان شهری از اندیشه‌ها و هویت یک جامعه برخاسته، به طوری که با هنر و خلاقیت ادغام شده است و به گونه‌ای جاودان و ماندنی می‌شود که بر همه اقشار جامعه نیز تأثیر گذار گردد. بنابراین آنچه بیان شد اولین نقشی که برای طراحی مبلمان شهری قائل می‌شویم، همان برقراری ارتباط بصری مناسب بین طرح و انسان است و در دومین نقش خود، وظیفه زیباسازی محیط را بر عهده می‌گیرد چرا که انسان زیبا پسند است و همین ویژگی در مبلمان شهری باعث آرامش انسان می‌شود. آقای مصطفی ماجدی در مقاله‌ای در رابطه با مبلمان شهری چنین می‌گوید: اجزای مبلمان شهری، دو ویژگی اساسی دارند: یکی کارکردی بودن و دیگری زیبایی، که در صورت داشتن هر دو ویژگی، می‌توانند نیاز عملکردی و بصری شهروندان را همزمان با آرامش برای استفاده کنندگان فراهم سازند. البته این امر، مستلزم در نظر گرفتن مقوله‌های متعددی در طراحی اجزای مبلمان شهری است که نه تنها رنگ، هماهنگی با محیط پیرامون، دوام، ایمنی و اقتصادی بودن آنها مدنظر است، بلکه باید از نظر عملکردی، جانمایی مناسبی در سطح شهر داشته باشند تا بتوانند پاسخگوی احساس آرامش شهروندان باشند.

از خصوصیات مهم اجزای مبلمان شهری ایجاد آرامش در شهروندان است. این که هر کدام از مبلمان شهری را در کجا قرار بدهیم و این چیدمان چقدر با استانداردهای تکنیکی که در فضای عمومی بکار می‌بریم، مطابقت دارد خود نگرشی است که باید بیشتر مورد تأمل قرار گیرد (سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرتهران، ۱۳۷۸: ۶۷).

۴-۴- رابطه مبلمان شهری و آرامش شهروندان

نیازها و پیچیدگی‌های روانی با توجه به گسترش شیوه زندگی شهری و لزوم هماهنگی عناصر فیزیکی شکل دهنده شهر مقوله‌ای علمی و تخصصی است، که امروزه از زوایای زیباشناسی و حتی روانشناسی فردی و جمعی به آن نگریسته می‌شود و از آن جایی که زندگی شهری بر خلاف زندگی روستایی از زیبایی‌های طبیعی تهی است، فضاهای شهری به خودی خود دارای زیبایی بصری نیستند و این در حالی است که انسان نیاز مبرمی به وجود نظم بصری، زیبایی، آرامش و سلامت روحی در محیط زندگی خود دارد. بنابراین چنانچه فضای بی روح شهر و روحیه زیبایی پرستی انسان را در کنار هم قرار دهیم به اهمیت عامل تعیین کننده‌ای به نام مبلمان شهری پی خواهیم برد. امروزه شهرها علاوه بر رفع نیازهای فیزیکی پاسخی برای نیازهای روحی و روانی ساکنانشان دارند. بنابراین اگر یکی از نیازهای شهری را داشتن مبلمان مناسب با هویت و سیمای شهر بدانیم، به اهمیت تجهیزات و مبلمان شهری پی می‌بریم که علاوه بر ارتقای کیفیت فضاهای شهری و ایجاد فضایی آرام و دلپذیر، می‌تواند بر زیبایی و چشم نواز بودن محیط پیرامون خود نیز بیفزاید و به این ترتیب شهروندان با توجه به حسن زیبایی طلبی انسان، آرام آرام از شیوه انزواجویی و خانه نشینی جدا شده و به فضاهای زیبای ساخته دست بشر روی خواهند آورد. نکته مهم در طراحی محیط‌های شهری و زیباسازی آنها، جابجایی عناصر مبلمان شهری و درک تمامی شرایط حسی- روانی افراد مختلف است که در آن فضا حضور می‌یابند (رحمانی، ۱۳۹۱: ۱۵). بدیهی است که مبلمان شهری علاوه بر خصوصیات و ویژگی‌ها باید سهم مهمی در به وجود آوردن آرامش و سلامت روحی و ذهنی افراد داشته باشد. گاهی شلوغی و اغتشاش عناصر چنان است که نه تنها آرامشی را به دنبال ندارد، بلکه باعث سردرگمی و آشفتگی شهروندان نیز می‌شود به گونه‌ای که انسان خسته از کار روزانه هیچ رغبتی برای نشستن و استفاده کردن از فضای شهری و مبلمان آن ندارد. شاید تاکنون کمتر به رابطه مبلمان شهری و آرامش شهروندان توجه شده باشد، اما به یقین اولین تأثیرات خود را در ارتباط با چگونگی استفاده شهروندان از این عناصر

خواهد داشت. به هر جهت، زمانی که در یک بازار شلوغ و پر سروصدا با تابلوهای نامنظم مختلف روبه رو می‌شویم خود به خود احساس نبود آرامش و آسفتگی را خواهیم داشت و یا وقتی در یک فضای شهری که برای ساکنین در نظر گرفته شده تا دقایقی را در آن بیسایند رعایت بسیاری از مسائل روانی شهری لحاظ نشده، احساس راحتی و آرامش نیز به دنبال نخواهد آمد. بدین ترتیب، این نیزه‌نرطراحان و دست‌اندرکاران مسائل مبلمان شهری است که با چیدمان صحیح و استفاده به جا ضمن به وجود آوردن محیط و منظر مناسب و عملکردی درخور استفاده ساکنین، به مسائل روانی و آرامش بخش نیز توجه کافی داشته باشند (بحرینی، ۱۳۷۵: ۳۲).

۵- یافته‌های تحقیق

۵-۱- یافته‌های توصیفی

با توجه به نتایج به دست آمده از پرسشنامه، در مجموع ۶۸.۰۷ درصد (۲۴۱ نفر) از پاسخگویان مرد، و ۳۱.۳ درصد (۱۱۰ نفر) زن هستند، ۵ درصد از پاسخگویان دارای سن کمتر از ۲۰ سال، ۳۲ درصد دارای بین ۲۰-۳۰ سال، ۳۸ درصد بین ۳۰-۴۰ سال، ۱۷ درصد بین ۴۰-۵۰ سال و ۸ درصد از پاسخگویان بیشتر از ۵۰ سال می‌باشند. در مجموع، ۱۱ درصد (۴۰ نفر) از پاسخگویان بیسواد، ۲۰ درصد (۷۰ نفر) دیپلم، ۲۷ درصد (۹۶ نفر) فوق‌دیپلم، ۳۱ درصد (۱۱۱ نفر)، لیسانس، ۱۰ درصد (۳۴ نفر) هم دارای تحصیلات کارشناسی ارشد هستند. همچنین براساس این نتایج، ۸ درصد (۲۹ نفر) از پاسخگویان بیکار، ۳۲ درصد (۱۱۴ نفر) کارمند، ۳۹ درصد (۱۳۸ نفر) دارای شغل آزاد، ۷ درصد (۲۰ نفر) در حال تحصیل و ۱۴ درصد (۵۰ نفر) خانه‌دار هستند.

۵-۲- یافته‌های استنباطی

الف- میزان راحتی مبلمان شهری

نتایج به دست آمده حاکی از آن است که شهروندان شیروانی از مبلمان مورد استفاده در فضای سبز این پارک راضی هستند.

جدول ۱: ارزیابی میزان رضایت از راحتی مبلمان شهری در پارک کوثر شیروان

مقدار مشاهده شده	مقدار پیش‌بینی شده	تفاضل	
۷	۷۱	-۶۴	بسیار کم
۴۶	۷۱	-۲۵	کم
۱۸۱	۷۱	۱۱۰	متوسط
۱۱۱	۷۱	۴۰	زیاد
۱۰	۷۱	-۶۱	بسیار زیاد
۳۵۱			کل

جدول ۲: سطح معناداری آزمون خی دو در متغیر میزان رضایت از راحتی مبلمان شهری در پارک کوثر شیروان

راحتی	
۳۱۱.۸۵۹ ^a	خی دو
۴.۰۰	درجه آزادی
۰.۰۰	سطح معناداری

ب- سازگاری مبلمان شهری با روحیات و نیازهای شهروندان

نتایج به دست آمده حاکی از آن است که مبلمان شهری مورد استفاده در فضای سبز این پارک با روحیات و نیازهای شهروندان شیروانی سازگار می باشد.

جدول ۳: ارزیابی میزان سازگاری مبلمان شهری با روحیات و نیازهای شهروندان در پارک کوثر شیروان

مقدار مشاهده شده	مقدار پیش بینی شده	تفاضل	
۱۷	۷۱	-۵۴	بسیار کم
۴۸	۷۱	-۲۳	کم
۱۳۰	۷۱	۵۹	متوسط
۱۳۲	۷۱	۶۱	زیاد
۲۸	۷۱	-۴۳	بسیار زیاد
۳۵۱			کل

جدول ۴: سطح معناداری آزمون خی دو در متغیر میزان سازگاری مبلمان شهری با روحیات و نیازهای شهروندان در پارک کوثر شیروان

سازگاری	
۱۷۶.۰۰۰ ^a	خی دو
۴.۰۰	درجه آزادی
۰.۰۰	سطح معناداری

ج- توزیع و پراکندگی مبلمان شهری

نتایج به دست آمده حاکی از آن است که شهروندان شیروانی از توزیع و پراکندگی مبلمان شهری مورد استفاده در فضای سبز این پارک رضایت دارند.

جدول ۵: ارزیابی میزان توزیع و پراکندگی مبلمان شهری در پارک کوثر شیروان

مقدار مشاهده شده	مقدار پیش بینی شده	تفاضل	
۹	۷۱	-۶۲	بسیار کم
۵۸	۷۱	-۱۳	کم
۱۵۸	۷۱	۸۷	متوسط
۱۰۷	۷۱	۳۶	زیاد
۲۳	۷۱	-۴۸	بسیار زیاد
۳۵۱			کل

جدول ۶: سطح معناداری آزمون خی دو در متغیر میزان توزیع و پراکندگی مبلمان شهری در پارک کوثر شیروان

	توزیع
خی دو	۲۱۳۸۳۱ ^a
درجه آزادی	۴.۰۰
سطح معناداری	۰.۰۰

د- تعداد مبلمان

نتایج به دست آمده نشان می دهد که تعداد مبلمان از بسیار کم تا بسیار زیاد قرار دارند. که مبلمانی از قبیل تعداد نیمکت، سطل زباله، آبخوری، گلدان و فواره موجود در پارک از نظر تعداد در حد متوسط قرار دارند. اما مبلمانی مانند وسایل ورزشی و وسایل بازی کودکان به ترتیب از نظر تعداد در حد عالی و خوب قرار دارند.

جدول ۷: ارزیابی میزان تعداد مبلمان در پارک کوثر شیروان

بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم		
۳۳	۱۱۷	۱۷۸	۲۷	-	فراوانی	نیمکت
۹	۳۳	۵۰	۸	-	درصد	
۱۹	۱۰۸	۱۶۶	۴۸	۱۴	فراوانی	سطل زباله
۵	۳۰	۴۷	۱۴	۴	درصد	
۷	۷۵	۱۲۵	۱۱۳	۳۵	فراوانی	گلدان
۲	۲۱	۳۵	۳۲	۱۰	درصد	
۱۸	۶۵	۱۲۵	۱۱۴	۳۳	فراوانی	فواره
۵	۱۸	۳۵	۳۲	۹	درصد	
۱۵	۸۳	۱۱۴	۱۱۵	۲۵	فراوانی	آبخوری
۴	۲۳	۳۲	۳۲	۷	درصد	
۱۵	۹۶	۱۰۴	۱۰۹	۲۸	فراوانی	تابلو
۴	۲۷	۲۹	۳۱	۸	درصد	
۱۰۸	۱۰۸	۸۲	۴۳	۱۴	فراوانی	دستگاه ورزشی
۳۰	۳۰	۲۳	۱۲	۴	درصد	
۱۱۰	۱۲۱	۸۲	۳۸	۴	فراوانی	وسایل بازی
۳۱	۳۴	۲۳	۱۱	۱	درصد	کودکان

۶- بحث و نتیجه گیری

نتایج به دست آمده از آزمون خی دو نشان می‌دهد که مبلمان پارک کوثر شیروان می‌تواند در آرامش شهروندان تأثیر گذار باشد. نتایج جدول (۷) نشان می‌دهد که باقیمانده حاصل از تعداد مشاهده شده با تعداد پیش بینی شده عمدتاً در قسمت بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد قرار گرفته است. که این بیانگر آن است که شهروندان شیروانی از مبلمان شهری مورد استفاده در فضای سبز پارک کوثر شیروان رضایت متوسطی دارند و این به معنی آرامش نسبی شهروندان از مبلمان موجود است. بنابراین نتایج آزمون خی دو را با توجه به این که مقدار ضریب خطا آن کمتر از ۰.۰۱ می‌باشد می‌توان با سطح اطمینان ۹۹ درصد پذیرفت. براساس موارد فوق پیشنهادات ذیل ارائه می‌شود:

- ۱- تحقیق، مطالعه و نیاز سنجی در رابطه با طراحی، نصب و مکان‌یابی مبلمان
- ۲- توجه به اقلیم منطقه و هماهنگی ساختن مبلمان با آن
- ۳- طراحی نیمکت‌هایی با حداقل سطح نشیمن جهت افزایش کارایی و هماهنگی محیطی
- ۴- تغییر درپوش سطل زباله در صورت امکان به سبب استحکام کم و همچنین وارد شدن نزولات جوی از درون آن به داخل سطل زباله
- ۵- قرار دادن سطل‌های تفکیک کننده زباله برای تفکیک سه نوع زباله فلز، پلاستیک و کاغذ
- ۶- بهبود منابع نوری به لحاظ میزان نورپردازی
- ۷- تنوع بخشیدن به وسایل بازی کودکان
- ۸- تغییر مصالح معابر درون پارک از آسفالت به سنگفرش
- ۹- افزایش تعداد علائم، تابلوها و آبنماها

منابع

۱. آگشته، سعید، (۱۳۷۹)، جدول؛ عنصرمتمد شهری، مجله شهرداریها، ویژه نامه شماره ۲، سال دوم، شماره ۱۳
۲. اخوت، هانیه و تقوایی، علی اکبر، (۱۳۸۷)، ارزیابی اثرات فرهنگی و روان شناختی پارکهای شهری برای شهروندان، مطالعه موردی شهرتهران، شهرنگار، سال نهم، شماره ۵۰
۳. اسلامی‌راد، قربان و قاسمی، یاسر، (۱۳۹۰)، نقش و مبلمان شهری در ساماندهی و زیباسازی فضاهای گردشگری شهری، مجموعه مقالات همایش گردشگری و توسعه پایدار، دانشگاه آزاد اسلامی واحد همدان
۴. افشار نادری، کامران و نصیر اسلامی، رضا، (۱۳۷۵)، قانون طرح ضابطه، مجله آبادی، سال دوم، شماره ۲۰
۵. الکساندر، کریستوفر، (۱۳۸۱)، معماری و رمزجاودانگی، ترجمه مهرداد قیومی بیدهندی، انتشارات شهید بهشتی
۶. بحرینی، حسین، (۱۳۷۵)، تحلیل فضاهای شهری، انتشارات دانشگاه تهران، تهران
۷. توسلی، محمود، (۱۳۷۶)، طراحی شهری در بخش مرکزی، انتشارات مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران، تهران
۸. پارسا، محمد، (۱۳۷۴)، روانشناسی تربیتی، انتشارات سخن
۹. حسینیون، سولماز، (۱۳۸۱)، رنگ در شهر از دیدگاه طراحی شهری، مجله شهرداریها، شماره ۳۹، تهران
۱۰. خدابخشی، شهره، (۱۳۸۲)، شهر، مبلمان شهری و شهروندان، ماهنامه ساخت و ساز
۱۱. رحمانی، محبوبه، (۱۳۹۱)، مقاله تأثیر محیط و رفتار بر مبلمان شهری از دیدگاه روانشناسی محیطی، کارشناسی ارشد رشته معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین
۱۲. زنگی آبادی، علی و تبریزی، نازنین، (۱۳۸۹)، تحلیل فضایی مبلمان شهری محدوده گردشگری بخش مرکزی اصفهان، مجله پژوهشی دانشگاه اصفهان، شماره ۲۲
۱۳. زنگی آبادی، علی و تبریزی، نازنین (۱۳۸۳)، طراحی و برنامه ریزی مبلمان شهری، انتشارات شریعه توس

۱۴. سازمان پارکها و فضای سبز شهرتهران، (۱۳۷۸)، مجموعه مقالات علمی و تخصصی فضای سبز، جلد اول تا سوم
۱۵. سازمان تهیه آیین نامه، (۱۳۷۴)، آیین نامه طراحی راههای شهری، انتشارات شرکت علمی و فرهنگی، چاپ اول
۱۶. سعیدنیا، احمد، (۱۳۷۹)، فضای سبز شهری، کتاب سبز شهرداریها، جلد نهم، انتشارات سازمان شهرداریها و دهیاریهای کشور، چاپ اول، تهران
۱۷. سلطانی، مهرداد، (۱۳۸۶)، شکل گیری بوستانهای شهری در دوره معاصر: گذر از مفهوم باغ به پارک (با محوریت تجارب تهران)، باغ نظر، سال چهارم، شماره ۸
۱۸. سیامکی، عباس، (۱۳۸۷)، تنوع در بوستان، گزارشی از تنوع کارکردها در بوستان وحدت مشهد، انتشارات شهرداریها، سال هشتم، شماره ۸۷
۱۹. عامل بافنده، مهدی، (۱۳۸۹)، ارزیابی عملکرد مبلمان پارکها در شهر مشهد (با تاکید بر پارکهای منطقه‌ای)، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته جغرافیا گرایش برنامه ریزی شهری
۲۰. غلامپور، اشکان، (۱۳۷۹)، معیارهای ارزیابی و انتخاب مبلمان شهری، انتشارات شهرداریها، سال دوم، شماره ۱۸
۲۱. قنبری، ابوالفضل، (۱۳۸۹)، استانداردهای مبلمان شهری، انتشارات مهر ایمان، تبریز
۲۲. لحمیان، رضا و عبوری، مهدی و براری، معصومه، (۱۳۹۳)، نقش مبلمان شهری در توسعه گردشگری شهر ساری، مجله آمایش جغرافیایی فضا، سال سوم، شماره مسلسل دهم
۲۳. محمدی، جمال وهمکاران، (۱۳۸۶)، ارزیابی کیفی نقش فضاهای سبز شهری و بهینه سازی استفاده شهروندان از آن در شهرکرد، محیط شناسی، سال سی و دوم، شماره ۴۱
۲۴. مرتضایی، سید رضا، (۱۳۸۲)، رهیافت‌هایی در طراحی مبلمان شهری، انتشارات سازمان شهرداریهای کشور
۲۵. مرتضایی، سید رضا، (۱۳۷۹)، طراحی مبلمان برای خیابانها جلد ۱-۲- ماهنامه شهرداریها شماره ۱۸-۱۹
۲۶. مرتضایی، رضا، (۱۳۷۶)، رهیافت‌هایی در طراحی مبلمان شهری یکپارچه، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران
۲۷. مشیری، مهشید، (۱۳۷۱)، فرهنگ زبان فارسی، انتشارات سروش، تهران
۲۸. محمد نژاد، مریم، (۱۳۸۷)، مکان یابی مبلمان شهری با استفاده از GIS، مقاله دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه علم و صنعت ایران
۲۹. موره، ژان پیر (۱۳۷۳)، فضاهای شهری، طراحی، اجرا، مدیریت، مترجمان حسین رضایی و دیگران، اداره کل روابط عمومی و بین الملل شهرداری تهران، تهران
۳۰. موسوی فریدنی، رضا، (۱۳۸۲)، تندیس‌های اصفهان، ماهنامه شهرداریها، سال هفتم، شماره ۷۵

The role of urban furniture in its citizens (Case Study: Shirvan Kosar Park)

Abdolreza Noorani Moghadam

Master of Geography and Urban Planning

Abstract

One of the most important urban management plans in today's cities is to create peace of mind for citizens and one of the options that citizens welcome in urban parks. Urban furniture is one of the most important factors that can be effective in attracting citizens to rest and relax. The main objective of this research is the role of urban furniture in the tranquility of citizens, with emphasis on the Sharvan Kosar Park. The method of this research is descriptive-analytical. The sample size of the present study is 385 residents of Shirvans city. A researcher-made questionnaire has been distributed among them. The information was obtained using SPSS software and analyzes such as X-ray test. The results show that the quality of furniture (design, location and selection), along with the quality of space resulting from it, has a direct effect on attracting citizens to rest and calm down. Citizens residing in Shirvan are satisfied with urban furniture used in green spaces of parks, and this It means the citizens are relaxed from the furniture.

Keywords: calmness, urban furniture, citizens, shirvan
